

ĚTICKÉ KODEXY V PARLAMENTECH ZEMÍ EVROPSKÉ UNIE

Ing. Mgr. Jan Němec

Studie č. 1.205
červen 2010

Obsah

Druhy kodexů chování	2
Kodexy chování přijaté v zákonodárných sborech – argumenty pro a proti	3
Obsah a sankční mechanismy etických kodexů	5
Zdroje:	5
Přílohy:	7
Vybrané etické kodexy parlamentních komor zemí EU	7
Irsko	7
Polsko	8
Spojené království	9

Druhy kodexů chování

Pojem morální či etický kodex, či jednoduše kodex chování, se v souvislosti s politikou objevuje v několika různých kontextech. Předně se jedná o **kodexy chování přijaté zákonodárnými sbory** s cílem stanovit etické limity pro chování členů zákonodárného sboru. Tyto dokumenty zpravidla nejsou právní normou, nejsou tedy právně vymahatelné a mají podobu usnesení zákonodárného sboru.¹ Absence právní vymahatelnosti nicméně platí ve vztahu navenek: etické kodexy vyjadřují vůli daného zákonodárného sboru regulovat vlastní vnitřní chod také jinými než zákonnými prostředky a v souladu s tím mohou etické kodexy obsahovat i sankce vykonatelné příslušným orgánem parlamentní komory (např. mandátový výbor, etická komise apod.).

Dalším druhem kodexů chování spojených s politikou jsou **kodexy politických stran** zaměřené na chování strany jako celku (tedy výkonných orgánů strany, nikoliv na chování jednotlivých členů strany). Takto zaměřené kodexy povětšinou vznikly z popudu mezinárodních organizací. Jako příklad může sloužit iniciativa tzv. Benátské komise (*Venice Commission*) fungující v rámci Rady Evropy z roku 2008. Tato komise vytvořila vzorový kodex chování politických stran. Kodex je zaměřen na chování politických stran v období voleb, ve vztahu k financování volební kampaně i celkového financování politických stran, na zamezení korupce, transparentnost lobování, zajištění rovných příležitostí a podobně.²

Především chování v období voleb a vzájemné vztahy politických stran jsou předmětem zvláštních volebních kodexů. Takovýto vzorový kodex předložil např. *Institut for Democracy and Electoral Assistance* (IDEA).³ Strany se podpisem kodexu zavazují k určitému způsobu chování v období volební kampaně, např. k určitému způsobu vedení kampaně, jejího financování atd. I přesto, že jsou obdobné kodexy zaměřeny především na rozvíjející se demokracie,⁴ byl v roce 2006 podepsán z iniciativy Volební komise (*The Electoral*

¹ Obdobně lze nalézt kodexy chování např. i na úrovni legislativních sborů nižší úrovně samosprávy (federální státy, provincie, regiony) či zastupitelstev měst a obcí.

² Venice Commission: Code of Good Practice in the Field of Political Parties. Dostupný v anglickém znění on-line: [http://www.venice.coe.int/docs/2009/CDL-AD\(2009\)021-e.pdf](http://www.venice.coe.int/docs/2009/CDL-AD(2009)021-e.pdf) [6. 6. 2010].

³ IDEA: Code of Conduct for Political Parties. Campaigning in Democratic Elections. Dostupný v anglickém znění on-line: http://www.idea.int/publications/coc_campaigning/upload/polparties.pdf [6. 6. 2010].

⁴ K podpisu tohoto typu kodexu došlo např. v Makedonii (kodex vypracovaný nevládní neziskovou organizací *National Democratic Institute* – NDI) nebo Bosně a Hercegovině (zde vypracovaný mezivládní Organizací pro spolupráci a bezpečnost v Evropě – OBSE).

Commission) mezi stranami i ve Velké Británii. Kodex se týkal chování při realizaci volby poštou (poštovní volba) a iniciovala ho centrální volební komise. Strany se tak například zavázaly nepomáhat s vyplňováním poštovních volebních lístků nebo k tomu, že nebudou za voliče volební lístky odesílat.⁵

Třetím druhem volebních kodexů jsou **kodexy politických stran vztahující se na jejich členy**. Povětšinou jde o kodexy směřující vůči těm členům strany, kteří získali veřejnou funkci. Některé strany se pokoušejí o získání podpisu svých volebních kandidátů na určitém dokumentu zavazujícím k dobrému chování a stranické disciplíně. Požadavek takového podpisu coby podmínky pro potvrzení kandidatury stranou však může vést k menšímu zájmu daných kandidátů ucházet se o volené funkce. To se stalo např. britské Konzervativní straně při volbách v roce 2005, kdy se pokus stranického vedení přimět vlastní kandidáty k podpisu takto *ad hoc* vytvořeného etického kodexu o 15 bodech,⁶ jejichž nedodržení mohlo vést k odejmutí kandidatury, setkal s odporem kandidátů i členské základny.

Je třeba poznamenat, že politické strany zavazují své členy k určitému způsobu vystupování a politického chování nepřímou – prostřednictvím stanov, ve kterých je uvedeno, že člen politické strany bude jednat v souladu s programovými zásadami politické strany a bude její program aktivně prosazovat. Politické programy stran přitom vychází z určitého etického základu – např. u německé CDU je to křesťanství, které je v úvodu programových zásad označeno za základní hodnotové měřítko politiky strany i vystupování jednotlivých členů. Jednání, které je v rozporu se stanovami může vést ve svém důsledku až k vyloučení z politické strany. Portugalská PSD zase ve stanovách zavazuje své poslance hlasovat v souladu s rozhodnutím vedení poslaneckého klubu.⁷ Na článek stanov, který vymezuje povinnosti člena strany, navazuje zvláštní samostatný disciplinární řád, kde jsou taxativně uvedeny situace, jež je možné považovat za hrubé porušení stranických povinností. Jedná se např. o zveřejňování informací o vnitřním chodu strany, vystupování v médiích se stanovisky, jež se liší od stanovisek příslušných orgánů strany či polemika s jinými členy strany mimo rámec pro vnitrostranickou diskusi.⁸ Řád vymezuje i polehčující a přitěžující okolnosti. Sankční mechanismus je sedmistupňový, od napomenutí přes dočasné pozastavení členství a s vyloučením ze strany jako maximálním trestem.

Kodexy chování přijaté v zákonodárných sborech – argumenty pro a proti

Tato studie se zaměřuje na etické kodexy přijaté zákonodárnými sbory vybraných evropských zemí. Jedná se o kodexy upravující chování členů parlamentu. Vedle toho v některých

⁵ Tisková zpráva centrální volební komise: <http://www.electoralcommission.org.uk/news-and-media/news-releases/electoral-commission-media-centre/news-releases-corporate/political-parties-sign-up-to-code-of-conduct-on-handling-postal-ballots> [6. 6. 2010].

⁶ Mimo jiné šlo např. o zákaz úmyslného uvedení nepravdivých údajů v životopise, veřejná prohlášení proti vedení strany či vyvolávání negativního mediálního zájmu. Viz: Jones, G.: Scrap code of conduct for Tories, says Cash; Telegraph, 1. 8. 2005, dostupné on-line <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/1495256/Scrap-code-of-conduct-for-Tories-says-Cash.html> [6. 6. 2010].

⁷ Toto ustanovení je nicméně třeba zasadit do portugalského ústavního kontextu, kde je poslanecký mandát do jisté míry vázán na příslušnost ke straně, za níž byl poslanec zvolen. Poslanec, který by během funkčního období přestoupil do jiné strany, pozbývá automaticky svého mandátu. Nutno ovšem dodat, že pokud zůstane nezávislým, mandát poslanci zůstává. Viz: Němec, J.: Portugalsko: vleklé krize a radikální východiska na cestě k demokracii. In: Řichová, B.: *Komparace politických systémů. Západoevropské politické systémy*. Praha: Oeconomica, 2009. Str. 155-156.

⁸ Disciplinární řád PSD (v portugalštině) dostupný on-line: http://www.psd.pt/archive/doc/reg_disciplina.pdf [6. 6. 2010].

parlamentech (např. Spojeném království⁹) existují kodexy upravující chování zaměstnanců kanceláře dané komory, zejména požadavek na jejich nestranný přístup vůči členům parlamentu.

Podle zastánců etických kodexů činnosti členů parlamentu mají takové normy dopad do čtyř oblastí¹⁰:

1. Má pozitivní dopad na celou společnost prostřednictvím posílení vlády práva – kodifikace „dobrého chování“ a především dodržování těchto pravidel, kdy jednání na základě vlastního uvážení bez zvnějšku nastavených limitů je nepřipustné, posiluje právní vědomí veřejnosti zejména s ohledem na silné mediální pokrytí práce členů parlamentu a jejich výraznou viditelnost ve vztahu k veřejnosti.
2. Ovlivňuje vztah mezi voleným členem parlamentu a jeho voliči – závazek člena parlamentu chovat se podle etického kodexu vytváří další prostor pro hodnocení poslancova výkonu mandátů ze strany voličů. Jasně stanovená pravidla a dokumentace jejich případného porušování slouží jako měřítko pro zhodnocení (nejen) v okamžiku voleb.
3. Má dopad na vztah mezi členy parlamentu navzájem – etická pravidla, jejich součástí jsou i požadavky na důstojné vystupování vůči svým kolegům, pomáhají vytvářet atmosféru kolegiality bez ohledu na politické soupeření.
4. Vytváří standard pro chování individuálních členů parlamentu a tím přispívá k jejich osobnímu rozvoji – etické kodexy tím, že obsahují minimální standard „dobrého chování“ vykonavatele poslaneckého mandátu, pokud jsou dodržovány, pomáhají samotnému poslanci vybudovat si větší důvěryhodnost veřejnosti.

Základním argumentem proti zavádění takových kodexů je častá absence mechanismu efektivních sankcí a tedy jejich vymahatelnosti. Návrhy etických kodexů bývají často koncipovány jako dobrovolný závazek člena parlamentu (jedná se o tzv. „soft law“). Odpůrci nezávazných etických kodexů se tedy přimlouvají za začlenění relevantních ustanovení do zvláštních zákonů, např. jednacího řádu dané parlamentní komory, zákonu o střetu zájmů, o lobbingu atd. I s poukazem na tyto důvody zákonodárné sbory přijímají nezávazné etické kodexy velmi zřídka, přestože různé návrhy na jejich zakotvení jsou naopak poměrně časté. Ze zemí Evropské unie přijaly Etický kodex platný pro poslance pouze parlamenty Irka, Polska a Velké Británie, vedle toho existuje kodex chování např. ve Skotském parlamentu.¹¹

Není bez zajímavosti, že etické kodexy byly přijaty zejména v zemích anglosaské právní tradice. V případě kontinentální Evropy se jako argument proti etickým kodexům objevuje i jeho kolize s obecnými právními principy, zejména nemožnosti udílení sankcí nezákonnými normami.¹²

---

⁹ Základní principy práce v obou komorách britského parlamentu jsou obsaženy v příručkách pro zaměstnance, House of Commons Staff Handbook, dostupné on-line:

<http://www.parliament.uk/documents/upload/HofCHandBk.pdf>, House of Lords Staff Handbook, dostupné on-line: <http://www.publications.parliament.uk/pa/ld/ldhandbk/lhdbk2008.pdf> [6. 6. 2010]

¹⁰ Williams, V.: *Parliamentary Codes of Conduct in Europe. An Overview*. Brussels: ECPRD, 2001, str. 7-8.

¹¹ Etický kodex v anglickém znění (Code of Conduct for Members of the Scottish Parliament) dostupný on-line: <http://www.scottish.parliament.uk/msp/conduct/coc-v2-1.htm> [6. 6. 2010].

¹² Tento argument vznesl např. ústavní právník a poslanec Zdeněk Koudelka vůči tzv. Etickému kodexu poslance, který v roce 2005 navrhl tehdejší předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Koudelkův

Obsah a sankční mechanismy etických kodexů

V návrzích či platných etických kodexech¹³ jsou zpravidla zakotveny následující zásady chování poslanců:

- **Transparence** – poslanec by měl být v maximální možné míře otevřený zejména ve vztahu k majetkovým poměrům své osoby a osob blízkých. Etické kodexy mohou obsahovat ustanovení týkající se majetkových příznání poslanců
- **Vyvarování se střetu zájmu** – poslanec by se měl vyvarovat jednání, kterým by mohl zpochybnit výkon svého mandátu v zájmu veřejnosti. Etické kodexy občas definují, co lze a co nelze považovat za střet zájmů v případě poslance.
- **Péče o dobré jméno zákonodárního sboru** – tato zásada zahrnuje jak jednání poslance vůči vlastním kolegům, tak i reprezentace navenek vůči veřejnosti.
- **Odpovědnost** – poslanec svým souhlasem s etickým kodexem zároveň uznává vlastní odpovědnost za jeho případné porušení a podrobuje se autoritě, jež je oprávněna užít vůči němu sankčních prostředků (obvykle se jedná o stálý výbor či komisi).

Sankční mechanismy etických kodexů bývají v samotném znění kodexu uvedeny buď s odkazem na ustanovení jiných norem (obvykle jednacího řádu dané parlamentní komory – to je případ Polska či Dolní komory britského parlamentu), nebo nejsou uvedeny vůbec (Irsko). Projevuje se zde výše zmíněný „soft-law“ charakter takových souborů pravidel.

Zdroje

Gilman, S. C.: *Ethics Codes and Codes of Conduct as Tools for promotion an Ethical and Professional Public Service. Comparative Successes and Lessons*. Washington: World Bank, 2005, dostupné on-line <http://www.oecd.org/dataoecd/17/33/35521418.pdf> [6. 6. 2010].

Goodwin-Gill: *Code of Conduct for Election. A study prepared for the Inter-Parliamentary Union*. Ženeva: Inter-Parliamentary Union, 2008.

IDEA: *Code of Conduct for Political Parties. Campaigning in Democratic Elections*. Dostupný v anglickém znění on-line: http://www.idea.int/publications/coc_campaigning/upload/polparties.pdf [6. 6. 2010].

Preston, N. et al. (ed.): *Ethics and Political Practice. Perspectives on legislative ethics*. Londýn: Routledge, 1998.

Říchová, B.: *Komparace politických systémů. Západoevropské politické systémy*. Praha: Oeconomica, 2009.

Venice Commission: *Code of Good Practice in the Field of Political Parties*. Dostupný v anglickém znění on-line: [http://www.venice.coe.int/docs/2009/CDL-AD\(2009\)021-e.pdf](http://www.venice.coe.int/docs/2009/CDL-AD(2009)021-e.pdf) [6. 6. 2010].

---

spolustraník Lubomír Zaorálek. Viz Koudelka (ČSSD): Zaorálkův Etický kodex poslance je protiústavní, dostupné on-line:

<http://www.epravo.cz/top/clanky/koudelka-cssd-zaoralkuv-eticky-kodex-poslance-je-protiustavni-36916.html?mail> [6. 6. 2010].

¹³ Viz např. kodexy uvedené v příloze této práce.

Williams, V.: *Parliamentary Codes of Conduct in Europe. An Overview*. Brussels: ECPRD, 2001. Dostupné on-line: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/getfile.do?id=5073> [6. 6. 2010].

Přílohy:

Vybrané etické kodexy parlamentních komor zemí EU

IRSKO

Plné původní znění dostupné on-line:

<http://www.oireachtas.ie/viewdoc.asp?fn=/documents/press/codeofconduct.htm>

Code of Conduct for Members of Dáil Éireann other than Office Holders

Preamble

Members of Dáil Éireann other than office holders (referred to hereafter as "Members") recognise that it is in their individual and collective interest to foster and sustain public confidence and trust in their integrity as individuals and in Dáil Éireann as an institution. To this end, Members should at all times be guided by the public good and ensure that their actions and decisions are taken in the best interests of the public.

Members are in the unique position of being responsible to the electorate which is the final arbiter of their conduct and has the right to dismiss them from office at regular elections. Accordingly, and as a matter of principle, individual Members are not answerable to their colleagues for their behaviour, except where it is alleged to breach the obligations to answer to them which have been placed on Members by law, by Standing Orders or by Codes of Conduct established by the House.

To this end and in exercise of the powers conferred by Article 15.10 of the Constitution, the Members have adopted this Code of Conduct, the purpose of which is to assist Members in the discharge of their obligations to the House, their constituents and the public at large, without, however, trespassing into areas where Members more properly submit themselves to the judgement of their electors rather than the jurisdiction of this House.

Code

1. Members must, in good faith, strive to maintain the public trust placed in them, and exercise the influence gained from their membership of Dáil Éireann to advance the public interest.

2. Members must conduct themselves in accordance with the provisions and spirit of the Code of Conduct and ensure that their conduct does not bring the integrity of their office or the Dáil into serious disrepute.

3. (i) Members have a particular obligation to behave in a manner which is consistent with their roles as public representatives and legislators, save where there is a legitimate and sustainable conscientious objection.

(ii) Members must interact with authorities involved with public administration and the enforcement of the law in a manner which is consistent with their roles as public representatives and legislators.

4. (i) Members must base their conduct on a consideration of the public interest and are individually responsible for preventing conflicts of interest.

(ii) Members must endeavour to arrange their private financial affairs to prevent such conflicts of interest arising and must take all reasonable steps to resolve any such conflict quickly and in a manner which is in the best interests of the public.

5. (i) A conflict of interest exists where a Member participates in or makes a decision in the execution of his or her office knowing that it will improperly and dishonestly further his or her private financial interest or another person's private financial interest directly or indirectly.

(ii) A conflict of interest does not exist where the Member or other person benefits only as a member of the general public or a broad class of persons.

6. Members may not solicit, accept or receive any financial benefit or profit in exchange for promoting, or voting on, a Bill, a motion for a resolution or order or any question put to the Dáil or to any of its committees.

7. Members must fulfil conscientiously the requirements of the Dáil and of the law in respect of the registration and declaration of interests and, to assist them in so doing, should familiarise themselves with the relevant legislation and guidelines published from time to time by the Committee on Members' Interests and the Standards in Public Office Commission as appropriate.

8. (i) Members must not accept a gift that may pose a conflict of interest or which might interfere with the honest and impartial exercise of their official duties.

(ii) Members may accept incidental gifts and customary hospitality.

9. In performing their official duties, Members must apply public resources prudently and only for the purposes for which they are intended.

10. Members must not use official information which is not in the public domain, or information obtained in confidence in the course of their official duties, for personal gain or the personal gain of others.

11. Members must co-operate with all Tribunals of Inquiry and other bodies inquiring into matters of public importance established by the Houses of the Oireachtas.

Adopted by Dail Eireann on 28 February, 2002

POLSKO

Plné původní znění dostupné on-line: <http://www.sejm.gov.pl/prawo/zep.htm>

Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 lipca 1998 r.

Zasady etyki poselskiej

Art. 1.

Posel na Sejm, na mocy ślubowania składanego zgodnie z art. 104 Konstytucji, kieruje się w swojej służbie publicznej obowiązującym porządkiem prawnym, ogólnie przyjętymi zasadami etycznymi oraz solidarną troską o dobro wspólne.

Art. 2.

Posel powinien zachowywać się w sposób odpowiadający godności posła, kierując się w szczególności zasadami:

- 1) bezinteresowności,
- 2) jawności,
- 3) rzetelności,
- 4) dbałości o dobre imię Sejmu,
- 5) odpowiedzialności.

Art. 3.

Posel powinien kierować się interesem publicznym. Nie powinien wykorzystywać swojej funkcji w celu uzyskania korzyści dla siebie i osób bliskich oraz przyjmować korzyści, które mogłyby mieć wpływ na jego działalność jako posła. (Zasada bezinteresowności).

Art. 4.

Posel, przy podejmowaniu decyzji, powinien w możliwie najszerszym zakresie postępować w sposób dostępny dla opinii publicznej. Powinien ujawniać związek interesu osobistego z decyzją w podjęciu której uczestniczy. (Zasada jawności).

Art. 5.

Posel powinien należycie wypełniać swoje obowiązki. W sprawach tego wymagających powinien kierować się względami merytorycznymi. (Zasada rzetelności).

Art. 6.

Posel powinien unikać zachowań, które mogą godzić w dobre imię Sejmu. Powinien szanować godność innych osób. (Zasada dbałości o dobre imię Sejmu).

Art. 7.

Posel odpowiada za swoje decyzje i działania. Powinien poddać się obowiązującym go procedurom wyjaśniającym i kontrolnym. (Zasada odpowiedzialności).

Art. 8.

Posel za naruszenie Zasad Etyki Poselskiej ponosi odpowiedzialność określoną przepisami Regulaminu Sejmu.

SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ

Dolní komora parlamentu

Plné původní znění dostupné on-line:

<http://www.publications.parliament.uk/pa/cm200809/cmcode/735/735.pdf>

The Code of Conduct for Members of Parliament
Prepared pursuant to the Resolution of the House of 19th July 1995

I. Purpose of the Code

1. The purpose of this Code of Conduct is to assist Members in the discharge of their obligations to the House, their constituents and the public at large by:

- a) Providing guidance on the standards of conduct expected of Members in discharging their parliamentary and public duties, and in so doing
- b) Providing the openness and accountability necessary to reinforce public confidence in the way in which Members perform those duties.

II. Scope of the Code

2. The Code applies to Members in all aspects of their public life. It does not seek to regulate what Members do in their purely private and personal lives.

3. The obligations set out in this Code are complementary to those which apply to all Members by virtue of the procedural and other rules of the House and the rulings of the Chair, and to those which apply to Members falling within the scope of the Ministerial Code.

III. Public Duties of Members

4. By virtue of the oath, or affirmation, of allegiance taken by all Members when they are elected to the House, Members have a duty to be faithful and bear true allegiance to Her Majesty the Queen, her heirs and successors, according to law.

5. Members have a duty to uphold the law, including the general law against discrimination, and to act on all occasions in accordance with the public trust placed in them.

6. Members have a general duty to act in the interests of the nation as a whole; and a special duty to their constituents.

IV. General Principles of Conduct

7. In carrying out their parliamentary and public duties, Members will be expected to observe the following general principles of conduct identified by the Committee on Standards in Public Life in its First Report as applying to holders of public office. These principles will be taken into consideration when any complaint is received of breaches of the provisions in other sections of the Code.

Selflessness

Holders of public office should take decisions solely in terms of the public interest. They should not do so in order to gain financial or other material benefits for themselves, their family, or their friends.

Integrity

Holders of public office should not place themselves under any financial or other obligation to outside individuals or organisations that might influence them in the performance of their official duties.

Objectivity

In carrying out public business, including making public appointments, awarding contracts, or recommending individuals for rewards and benefits, holders of public office should make choices on merit.

Accountability

Holders of public office are accountable for their decisions and actions to the public and must submit themselves to whatever scrutiny is appropriate to their office.

Openness

Holders of public office should be as open as possible about all the decisions and actions that they take. They should give reasons for their decisions and restrict information only when the wider public interest clearly demands.

Honesty

Holders of public office have a duty to declare any private interests relating to their public duties and to take steps to resolve any conflicts arising in a way that protects the public interest.

Leadership

Holders of public office should promote and support these principles by leadership and example.”

V. Rules of Conduct

8. Members are expected in particular to observe the following rules and associated Resolutions of the House.

9. Members shall base their conduct on a consideration of the public interest, avoid conflict between personal interest and the public interest and resolve any conflict between the two, at once, and in favour of the public interest.

10. No Member shall act as a paid advocate in any proceeding of the House.

11. The acceptance by a Member of a bribe to influence his or her conduct as a Member, including any fee, compensation or reward in connection with the promotion of, or opposition to, any Bill, Motion, or other matter submitted, or intended to be submitted to the House, or to any Committee of the House, is contrary to the law of Parliament.

12. In any activities with, or on behalf of, an organisation with which a Member has a financial relationship, including activities which may not be a matter of public record such as informal meetings and functions, he or she must always bear in mind the need to be open and frank with Ministers, Members and officials.

13. Members must bear in mind that information which they receive in confidence in the course of their parliamentary duties should be used only in connection with those duties, and that such information must never be used for the purpose of financial gain.

14. Members shall at all times ensure that their use of expenses, allowances, facilities and services provided from the public purse is strictly in accordance with the rules laid down on these matters, and that they observe any limits placed by the House on the use of such expenses, allowances, facilities and services.

15. Members shall at all times conduct themselves in a manner which will tend to maintain and strengthen the public's trust and confidence in the integrity of Parliament and never undertake any action which would bring the House of Commons, or its Members generally, into disrepute.

VI. Registration and Declaration of Interests

16. Members shall fulfil conscientiously the requirements of the House in respect of the registration of interests in the Register of Members' Interests and shall always draw attention to any relevant interest in any proceeding of the House or its Committees, or in any communications with Ministers, Government Departments or Executive Agencies.

VII. Duties in respect of the Parliamentary Commissioner for Standards and the Committee on Standards and Privileges

17. The application of this Code shall be a matter for the House of Commons, and for the Committee on Standards and Privileges and the Parliamentary Commissioner for Standards acting in accordance with Standing Orders Nos 149 and 150 respectively.

18. Members shall cooperate, at all stages, with any investigation into their conduct by or under the authority of the House.

19. No Member shall lobby a member of the Committee on Standards and Privileges in a manner calculated or intended to influence their consideration of a complaint of a breach of this Code.